

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ความรู้ ทักษะ และ การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาความรู้ ทักษะ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล เพื่อเปรียบเทียบความรู้ และทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ตามตัวแปรเพศ

ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามที่ใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัย ซึ่งประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ตอนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับโรคเอดส์ และตอนที่ 4 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล จำนวน 450 คน เป็นชาย 269 คน และหญิง 181 คน ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 440 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.78 และนำข้อมูลที่ได้นำวิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป เอส พี เอส เอช เอกซ์ (SPSS^X) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยการใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า "ที" (t-test) ความมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา

นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-21 ปี ค่าใช้จ่ายส่วนตัวส่วนใหญ่เฉลี่ยเดือนละ 1,001-2,000 บาท สถานะการเงินที่นักศึกษาส่วนใหญ่เคยประสบมากกว่า 1 ครั้งในรอบปีที่ผ่านมา คือ อดออม รongลงมา คือ ผับ แหล่งข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์ซึ่งนักศึกษาได้รับส่วนใหญ่จาก โทรทัศน์ รongลงมา คือ หนังสือพิมพ์ นักศึกษาส่วนใหญ่ได้รับการสอนหรือการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์จากครู รongลงมาจาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุข

2. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

2.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 35.40 รongลงมา มีความรู้ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 31.80 มีความรู้ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 14.80 มีความรู้ในระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 12.30 และมีความรู้ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.70

เมื่อจําแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับปานกลาง

เมื่อพิจารณาเป็นรายคําน พบว่า นักศึกษามีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับปานกลางทุกคําน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบคํานถามถูกต้องในข้อต่อไปนี้

- 1) โรคเอดส์เกิดจากเชื้ออะไร
- 2) กลุ่มคนประเภทใดที่ได้ตรวจพบว่า เป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อเอดส์สูง
- 3) นักศึกษาจะช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อย่างไร

- 4) การที่จะติด เชื้อเอดส์ เกิดจากสาเหตุในข้อใดมากที่สุด
- 5) ปัจจุบันการระบาดของโรคเอดส์ในประเทศไทยพบได้ในบุคคลกลุ่มใดบ้าง
- 6) นักศึกษาจะให้คำแนะนำในการป้องกันโรคเอดส์คือ
- 7) การแนะนำผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ให้แพร่เชื้อโรคไปยังบุคคลอื่นที่สำคัญคือข้อใด

นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบคำถามไม่ถูกต้องในข้อต่อไปนี้ คือ

- 1) ผู้ป่วยรายหนึ่งมีประวัติศึกษาเสกศึกษนิพนธ์ เข้าเส้น มาโรงพยาบาล ด้วยอาการไข้และอุจจาระร่วง เรื้อรังมา 3 เดือน ต่อมน้ำเหลืองที่คอและขาหนีบโต เจาะเลือดยืนยันได้ผลบวกต่อเอดส์ นักศึกษาคิดว่า ผู้ป่วยรายนี้เป็นโรคเอดส์ระยะใด
- 2) จากการรายงานของกระทรวงสาธารณสุขในประเทศไทย ส่วนใหญ่ของผู้ติดเชื้อโรคเอดส์ โดยไม่มีอาการ เกิดจากสาเหตุใด

2.2 เมื่อเปรียบเทียบความรู้ตามตัวแปรเพศพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายค้านพบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านสาเหตุและอาการของโรค โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อความที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์แตกต่างกัน มีจำนวน 4 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่า "ที" (t-test) จากมากไปหาน้อยดังนี้

- 1) นักศึกษาจะช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อย่างไร
- 2) โรคเอดส์เกิดจากเชื้ออะไร

- 3) นายสมบองไปตรวจพบว่า มีเลือดบวกต่อเอคส์ แต่ไม่มีอาการ
สมบองสามารถแพร่ เชื้อให้กับบุคคลอื่นได้เมื่อใด
- 4) จากการรายงานของกระทรวงสาธารณสุขในประเทศไทย ส่วนใหญ่
ของผู้ติดเชื้อเอคส์ โรคนี้มีอาการ เกิดจากสาเหตุใด

3. หักสนคติเกี่ยวกับโรคเอคส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

3.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีหักสนคติเกี่ยวกับโรคเอคส์
อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 80.90 รองลงมา มีหักสนคติอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 20.00

เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีหักสนคติเกี่ยวกับ
โรคเอคส์ อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีหักสนคติเกี่ยวกับโรคเอคส์ อยู่
ในระดับดีทุกด้าน

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่นักศึกษามีหักสนคติเกี่ยวกับโรค
เอคส์อยู่ในระดับดีมาก ได้แก่

- 1) โรคเอคส์เป็นโรคที่นำกลัวที่สุดในปัจจุบัน
- 2) ผู้ที่สงสัยว่าจะติดเชื้อโรคเอคส์ ควรได้รับการตรวจเลือดในทันที

3.2 เมื่อเปรียบเทียบหักสนคติตามตัวแปรเพศ พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง
มีหักสนคติเกี่ยวกับโรคเอคส์ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตาม
สมมติฐาน

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีหักสนคติ
เกี่ยวกับโรคเอคส์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านการติดต่อของโรค
โดยนักศึกษาชายมีหักสนคติดีกว่านักศึกษาหญิง

เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง
มีหักสนคติแตกต่างกันมีจำนวน 7 ข้อ ซึ่งเรียงลำดับค่า "ที" (t-test) จากมากไปหาน้อยดังนี้

- ก. ข้อที่นักศึกษาชายมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาหญิง ได้แก่
- 1) โรคเอดส์ไม่ใช่โรคที่ติดกันได้ง่าย ๆ อย่างที่ใคร ๆ เข้าใจ
 - 2) นักศึกษารู้จักกลัวที่จะไปบริจาคเลือด เพราะกลัวคิดเชื้อโรคเอดส์
 - 3) นักศึกษากลัวที่จะไปหาฟันกับทันตแพทย์ เพราะกลัวคิดเชื้อโรคเอดส์
 - 4) รัฐบาลควรบังคับคนอาชีพต่าง ๆ ให้ตรวจเลือด เพื่อค้นหาผู้ป่วยโรคเอดส์
- ข. ข้อที่นักศึกษาหญิงมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาชาย ได้แก่
- 1) การเป็นโรคเอดส์เป็นโรคเอดส์เป็นเรื่องที่ควรเปิดเผยกับครอบครัว
 - 2) การเป็นโรคเอดส์เป็นเรื่องที่น่าบอิกทุกคนแม้แต่แพทย์
 - 3) โรคเอดส์เป็นโรคที่น่ากลัวที่สุดในปัจจุบัน

4. การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

- 4.1 นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี คิดเป็นร้อยละ 66.80 รองลงมาคือมีความรู้อยู่ในระดับพอใช้ คิดเป็นร้อยละ 13.90
- เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า นักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง มีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับดี
- เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับดีทุกด้าน
- เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อความที่นักศึกษามีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ได้แก่

ก. นักศึกษาชาย

- 1) เสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น ครอบงำใช้เข็มฉีดยาร่วมกับบุคคลอื่น
- 2) สักคิ้วครอบงำใช้เครื่องมือร่วมกับบุคคลอื่น
- 3) เวลามาไม่สบาย เคยรับการรักษาค้นด้วยการฝังเข็ม

ข. นักศึกษาหญิง

- 1) เสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น
- 2) เสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้น ครอบงำใช้เข็มฉีดยาร่วมกับบุคคลอื่น
- 3) การถ่ายเลือด
- 4) สักคิ้วครอบงำใช้เครื่องมือร่วมกับบุคคลอื่น
- 5) สักผิวหนังครอบงำใช้เครื่องมือร่วมกับบุคคลอื่น
- 6) เวลามาไม่สบาย เคยรับการรักษาค้นด้วยการฝังเข็ม
- 7) เปลี่ยนคู่นอน
- 8) มีเพศสัมพันธ์กับเพศเดียวกัน
- 9) เคยร่วมเพศทางทวารหนัก

ข้อความที่นักศึกษาชายที่มีประสบการณ์ทางเพศมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์

อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ข้อ ๑ ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม (ที่นำเช็ทเสก)

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิจัยเรื่อง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ
เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล
ผู้วิจัยอภิปราย เฉพาะประเด็นที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์

1.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบัน เทคนิคราชภัฏวชิรเวศน์ มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัย ของ มณฑิรา ชูงามณ์ (2530) พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มีความรู้เกี่ยวกับ สุขภาพ อยู่ในระดับปานกลางเท่านั้น และเมื่อจัดกลุ่มตามเกณฑ์ความรู้ที่ตั้งไว้ พบว่า มีนักศึกษา ได้คะแนนอยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 14.50 ระดับดี คิดเป็นร้อยละ 32.00 ระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 36.60 ระดับผ่านเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 11.10 ระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ คิดเป็นร้อยละ 5.70 ที่เป็นเช่นนี้ แสดงให้เห็นว่ายังมีนักศึกษาบางส่วนที่มีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ยังไม่เป็นที่น่าพอใจ

เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อความรู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบได้มากที่สุด คือ "โรคเอดส์เกิดจากเชื้ออะไร" และข้อความรู้เกี่ยวกับ บุคคลที่เสี่ยงต่อโรค การคิดเชื้อโรคเอดส์ การระบาด การติดต่อ และการป้องกันโรคเอดส์ ส่วนข้อความรู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ตอบไม่ถูกต้อง ในเรื่องอาการของโรคเอดส์ ทั้งนี้เนื่องจากโรคเอดส์เป็นโรคที่ค่อนข้างใหม่ไม่มีเรียนในหลักสูตร ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทำให้นักศึกษาขาดความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับอาการของโรคเอดส์ แต่จะรู้ในส่วนที่สื่อมวลชนให้ความรู้ข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ทางโทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ดังจะเห็นได้จากข้อมูลทั่วไปที่พบว่า นักศึกษาได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากโทรทัศน์มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 95.00 และหนังสือพิมพ์รองลงมา คิดเป็นร้อยละ 76.40 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วีรสิทธิ์ ลิทธิไตรย์ (2532) พบว่า เขาชนนโทยาได้รับความรู้เรื่องโรคเอดส์ จากสื่อมวลชนมากที่สุด และอีกประการหนึ่ง คือ นักศึกษาได้รับความรู้จากการสอนสอดแทรกโดยครู และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จากข้อมูลทั่วไป พบว่า มีนักศึกษาร้อยละ 36.80 ที่ไม่เคยได้รับการสอน หรือการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ และมีนักศึกษาเคยได้รับการสอน และการอบรมเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากครู ร้อยละ 40.50 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของสุปราณี คุณภักดี (2533) ที่พบว่า ครู สุขศึกษาส่วนมาก เคยจัดการเรียนการสอนเกี่ยวกับโรคเอดส์ในโรงเรียน โดยจัดการเรียน การสอนแบบสอดแทรกมากที่สุด นอกจากนี้ นักศึกษา ยังได้รับความรู้จากสื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ วิทยุ หนังสือพิมพ์ ที่ทั้งทางรัฐบาลและเอกชน ได้ร่วมมือกันเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ไปยัง

ประชาชน ดังจะเห็นได้จากข้อมูลทั่วไปที่พบว่า นักศึกษาได้รับข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ จากโทรทัศน์มากที่สุด ซึ่งถ้านักศึกษามุ่งสนใจและทำความเข้าใจกับเรื่องนี้อย่างจริงจังแล้ว ความรู้ที่ได้รับก็จะไม่สึกซึ่งพอในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ได้ ดังนั้น ความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาอาจจะดีขึ้น ถ้ามีการบรรจุความรู้เรื่องโรคเอดส์ไว้ในหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และให้มีการจัดการเรียนการสอนโดยครูที่ผ่านการอบรมมาแล้ว uly เน้นในเรื่องสาเหตุ อาการ การติดต่อและการป้องกันโรคเอดส์

1.2 เมื่อเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ ระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีความรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วรณิภา เรื่องสัง (2533) พบว่า เยาวชนชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่าเยาวชนหญิง สำหรับรายด้านที่แตกต่างกัน คือ ด้านสาเหตุและอาการของโรค ซึ่งสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ พิเชิด พิทักษ์เทพสมบัติ (2531) พบว่า ในเรื่องของความรู้ของอาการโรคเอดส์นั้น มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างเยาวชนชายและหญิง สำหรับรายข้อที่แตกต่างกัน โดยนักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง คือ "นักศึกษาจะช่วยควบคุมการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ได้อย่างไร" "กลุ่มคนประเภทใดที่พบว่าเป็นกลุ่มที่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์สูง" สอดคล้องกับรายงานของ ศูนย์ประชากรศาสตร์กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. (Washington D.C., 1988) พบว่า ้วยรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์และการแพร่เชื้อ HIV

จากการที่นักศึกษาชายมีความรู้ดีกว่านักศึกษาหญิง ทั้งโดยส่วนรวมรายด้าน และรายข้อนั้น อาจเนื่องมาจาก โดยธรรมชาติของเพศชายจะมีความสนใจและมีการปฏิบัติในเรื่องเพศมากกว่าเพศหญิง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526) พบว่า นักเรียนชายมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องเพศมากกว่านักเรียนหญิง และจากข้อมูลทั่วไป พบว่า นักศึกษาชายมีประสบการณ์ทางเพศ ร้อยละ 71.50 และอีกประการหนึ่งคือ ในสังคมและวัฒนธรรมไทยนั้น การอบรมเลี้ยงดูผู้หญิงต้องเป็นกุลสตรี เรียบร้อย เป็นเหตุทำให้ไม่กล้าแสดงออกในเรื่องเพศเท่าผู้ชาย ซึ่งสังคมเปิดโอกาสให้ผู้ชายเรียนรู้ในสิ่งต่าง ๆ รวมทั้งเรื่อง

เพศได้มากกว่าผู้หญิง ที่จะรักษานวลสงวนตัวและยังนิยมมีเพศสัมพันธ์ก่อนแต่งงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิวรรณ รอนนุชิต (2530) พบว่า นักเรียนหญิงมีความคิดเห็นว่า ผู้หญิงควรรักษาพรหมจรรย์ไว้จนกว่าจะได้สมรส ด้วยเหตุนี้เพศชายจึงนิยมมีเพศสัมพันธ์กับหญิงบริการอื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ชลอสรี แดงเปี่ยม และประยงค์ ลัมตระกูล (2526) พบว่า เยาวชนชาย ร้อยละ 86.50 เคยมีความสัมพันธ์ทางเพศกับหญิงบริการ และจากการศึกษาของ ปราโมช ทองกระจาย (2532) พบว่า อัตราการคิดซื้อโรคเอดส์ในหญิงโสเภณีสูงถึงร้อยละ 90 ดังนั้นมีแนวโน้มว่าหญิงโสเภณีจะเป็นผู้แพร่เชื้อโรคเอดส์ต่อไปในอนาคต ซึ่งนันทา เศรษฐ์ (2532) พบว่า หญิงโสเภณีจะเป็นผู้แพร่เชื้อโรคเอดส์ในอนาคตอันใกล้นี้ และสอดคล้องกับ สถิติสาธารณสุข (2534) ที่ว่าปัจจัยเสี่ยงต่อการคิดซื้อโรคเอดส์ด้านเพศสัมพันธ์สูงขึ้นไปกว่าเดิม และหญิงโสเภณีเป็นผู้ที่แพร่เชื้อเอดส์สูง ด้วยเหตุผลดังกล่าว นักศึกษาชายจึงมีโอกาสและมีความสนใจ ฝึกหัดความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์จากแหล่งความรู้ต่างๆ มากกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งนักศึกษายุวชน มีโอกาสที่จะคิดซื้อโรคเอดส์สูงกว่า จึงทำให้นักศึกษาชายมีความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาหญิง

2. หัตสนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์

2.1 จากผลการวิจัยที่พบว่า นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล มีหัตสนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผล งานวิจัยของวิภา กระแสร์กุลรัตน์ (2532) ที่พบว่า หัตสนคติเกี่ยวกับโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 อยู่ในเกณฑ์ดี ทั้งนี้เนื่องมาจากภาครัฐบาลหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง ได้แก่ กระทรวงสาธารณสุข และ ภาคเอกชนได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการรณรงค์เผยแพร่กระจายข้อมูลข่าวสารทางสื่อมวลชนทุกชนิดอยู่เป็นประจำ เพื่อให้ประชาชน นักศึกษา ได้ทราบถึงปัญหา ตระหนักถึงอันตรายของโรคเอดส์ ตลอดจนมีหัตสนคติที่ถูกต้องในเรื่องโรคเอดส์ จาก เหตุผลดังกล่าวทำให้นักศึกษามีหัตสนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ อยู่ในระดับดี

เมื่อพิจารณารายชื่อ พบว่า ยังมีนักศึกษาบางคน มีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องในเรื่อง "นักศึกษากลัวที่จะไปบริจาคโลหิต เพราะกลัวติดเชื้อโรคเอดส์" และ "นักศึกษากลัวที่จะไปหาพันกัณฑ์แพทย์ เพราะกลัวตัวเชื้อโรคเอดส์" ซึ่งเป็นเรื่องสำคัญที่นักศึกษาควรจะมีทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องดังกล่าว เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันโรคติดเชื้อเอดส์ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากสถิติจากกระทรวงสาธารณสุข (2534) พบว่า มีผู้ป่วยเอดส์ที่มีสาเหตุจากปัจจัยเสี่ยงจากการรับเลือกร้อยละ 0.1 และจากการมีข่าวเกี่ยวกับการติดเชื้อโรคเอดส์ เนื่องจากการรับเลือกกรณีนายฉะฉอน เลือสม ไปด้วยตัวโรคกระเพาะอาหารที่โรงพยาบาลแห่งหนึ่งและได้รับเลือกจากทางโรงพยาบาล หลังผ่าตัดหายเป็นปกติ ต่อมา ได้รับการติดตามให้ไปตรวจเลือด เพื่อหาการติดเชื้อเอดส์ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ พบว่า มีเลือดบวกได้รับการวินิจฉัยว่าติดเชื้อเอดส์จากการรับเลือก เริ่มป่วยเป็นโรคเอดส์เมื่อต้นปี 2532 รับการรักษาตัวในโรงพยาบาลและเสียชีวิตเมื่อวันที่ 23 มกราคม 2534 (วิวัฒน์ วรรณพิทยากร, 2534) ด้วยเหตุนี้จึงทําให้นักศึกษาเกิดความกลัวว่าอาจจะได้รับเชื้อโรคเอดส์ได้ จากการใช้เข็มหรือเครื่องมือแพทย์ที่ต้องใช้ร่วมกับผู้อื่น จึงทําให้นักศึกษากลัวในการที่จะไปบริจาคโลหิตหรือไปหาพันกัณฑ์แพทย์ เพราะกลัวติดเชื้อเอดส์ เนื่องจากโรคเอดส์สามารถติดต่อได้ทางเลือดเช่นเดียวกัน ซึ่งโดยความเป็นจริงแล้วในปัจจุบันได้มีการตรวจเลือดทุกขวดก่อนให้กับผู้ป่วย อีกทั้งตามสถานที่ที่รับบริจาคเลือด และสถานบริการทางการแพทย์ทุกแห่ง จะใช้เข็มและเครื่องมือที่สะอาดผ่านการฆ่าเชื้ออย่างถูกต้องแล้วทั้งหมด หรือใช้เครื่องมือทิ้งเพียงครั้งเดียว อีกประการหนึ่งคือ เชื้อไวรัสเอดส์สามารถทำลายได้โดยง่าย เช่น ใช้แอลกอฮอล์ 70 เปอร์เซ็นต์ นาน 15-30 นาที หรือใช้ความร้อนมากกว่า 55 องศาเซลเซียส นาน 10-20 นาที (สถาพร มนัสสฤทธิย์, 2534)

ดังนั้น ในปัจจุบันการติดเชื้อเอดส์จากการบริจาคโลหิตจึงเป็นไปไม่ได้ แต่เนื่องจากยังมีนักศึกษาบางคนมีทัศนคติไม่ถูกต้อง จึงเป็นสิ่งจำเป็นที่กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุขและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรเร่งดำเนินการให้ความรู้และกระจายข้อมูล ข่าวสารที่ถูกต้องในเรื่องดังกล่าวให้มากยิ่งขึ้น เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีทัศนคติที่ถูกต้องและรู้จักระมัดระวังตนเองไม่ให้ติดเชื้อเอดส์ เป็นการช่วยลดอัตราการติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคเอดส์ต่อไป

2.2 เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยส่วนรวมพบว่านักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง มีทัศนคติไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน อาจเนื่องมาจากโรคเอดส์เป็นโรคที่เพิ่งจะมีการรายงานในประเทศไทยประมาณ 7 ปี (กันยายน, 2527) นักศึกษาน่าจะเคยเรียนรู้เรื่องโรคเอดส์มาก่อน ดังนั้นการรับทราบข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์ ระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง จึงมีโอกาสรับข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโรคเอดส์เท่า ๆ กัน จากข้อมูลทั่วไปพบว่า นักศึกษาชายและหญิง ส่วนใหญ่ได้รับข้อมูลเกี่ยวกับโรคเอดส์จากโทรทัศน์ ร้อยละ 95.80 และ 93.90 ตามลำดับ จากหนังสือพิมพ์ ร้อยละ 77.30 และ 75.00 ตามลำดับ นักศึกษาจึงมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์คล้ายกันประกอบกับการเกิดทัศนคตินั้นขึ้นอยู่กับปัจจัยหลายอย่าง ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ฐานะทางเศรษฐกิจ ประสบการณ์ขึ้นอยู่กับความคิดว่าเป็นพวกเดียวกันหรือขึ้นอยู่กับคนจำนวนมากกว่า มีทัศนคติเช่นไร ส่วนที่เหลือจะมีทัศนคติคล้ายตาม (สุรช เจริญสุข, 2517) และพิชัย ผดุงรัตน์ (2523) พบว่า อายุ เพศ ไม่ใช่ตัวแปรสำคัญที่ทำให้ทัศนคติที่มีต่อเพศศึกษาแตกต่างกัน

เมื่อเปรียบเทียบทัศนคติระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง เป็นรายค่าน พบว่าทัศนคติด้านการติดต่อของโรคเอดส์มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักศึกษาชายมีทัศนคติดีกว่านักศึกษาหญิง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรคเอดส์เป็นโรคติดต่ออันตรายร้ายแรง ซึ่งติดต่อได้ทางเพศสัมพันธ์และนักศึกษาชายมีประสบการณ์ทางเพศมากกว่านักศึกษาหญิง ซึ่งจากข้อมูลทั่วไป พบว่านักศึกษาชายเคยมีประสบการณ์ทางเพศร้อยละ 71.50 สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ระวีวรรณ วุฒิประสิทธิ์ (2526) ที่พบว่า นักเรียนชายมีประสบการณ์เรื่องเพศมากกว่านักเรียนหญิง และเคยไปเที่ยวโสเภณี ร้อยละ 39.20 ซึ่งโสเภณีจัดเป็นกลุ่มเสี่ยงสูงในการแพร่เชื้อโรคเอดส์ ดังนั้นนักศึกษาที่ไปเที่ยวโสเภณีจึงเป็นกลุ่มเสี่ยง เช่นเดียวกัน จึงทำให้นักศึกษาชายเกิดความกลัวว่าจะติดเชื้อโรคเอดส์จึงสนใจ แสวงหาความรู้จากแหล่งต่าง ๆ โดยเฉพาะในปัจจุบัน สื่อมวลชน เช่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ วิทยุ ฯลฯ ได้โฆษณาเผยแพร่ความรู้และมุ่งเน้นการเสริมสร้างทัศนคติที่ถูกต้อง เกี่ยวกับโรคเอดส์ ประกอบกับครูได้สอนสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ (สุปราณี คุณภักดี, 2532) และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขได้ให้ความรู้และถ่ายทอดทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ให้กับนักศึกษาเป็นครั้งคราวตามโอกาสอำนวย จึงทำให้นักศึกษาชายมีทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ในระดับดีในเรื่องของการติดต่อของโรคเอดส์ ดังเช่นข้อความว่า

"โรคเอดส์ไม่ใช่โรคที่ติดต่อดังง่าย ๆ อย่างที่ใคร ๆ เข้าใจ" พบว่านักศึกษาชายมีทัศนคติที่ดีในเรื่องดังกล่าวมากกว่านักศึกษาหญิง (จากตารางที่ 14) อีกทั้ง เหมม เมืองแมน (2532) พบว่ากลุ่มที่มีการเสี่ยงสูงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ ส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีในการปฏิบัติตนเพื่อป้องกันโรคเอดส์จาก เหตุผลดังกล่าว นักศึกษาชายจึงมีทัศนคติเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ในด้านการติดต่อของโรคเอดส์ดีกว่านักศึกษาหญิง

3. การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์

3.1 การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง โดยส่วนรวม อยู่ในระดับดี อาจเนื่องมาจาก นักศึกษามีทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ด้วย ซึ่ง ประภาเพ็ญ สุวรรณ (2525) ได้กล่าวว่า "ทัศนคติของบุคคลเป็นส่วนประกอบที่สำคัญที่ทำให้ บุคคลเกิดการเปลี่ยนแปลงด้านการปฏิบัติที่คงทนถาวร" และนักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้มีความประพฤติกดี อยู่ในกรอบของวัฒนธรรม ประเพณีไทย ดังจะเห็นได้จาก ไม่เคยมีเพศสัมพันธ์เป็นส่วนใหญ่ ร้อยละ 65.50 และในเรื่องของยาเสพติด พบว่า นักศึกษาไม่เคยเสพยาเสพติดชนิดเสพยาเข้าเส้น ร้อยละ 97.30 ทั้งนี้เนื่องจาก สถาบันการศึกษาไทยมีกฎระเบียบเข้มงวดในเรื่องการรั้งยาเสพติดของนักเรียนนักศึกษา และมีการดำเนินการป้องกัน และตรวจตราในเรื่องยาเสพติดในสถานศึกษา ดังนั้น นักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงจึงมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยส่วนรวมอยู่ในระดับดี

นอกจากนั้นยังพบว่า นักศึกษาชายมีการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์อยู่ในระดับพอใช้ คือ "เข้ามามีคานร่วมกับบุคคลอื่น" ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่า ถึงแม้ว่านักศึกษาชาย จะมีทัศนคติอยู่ในระดับดีในเรื่อง "มีคานหนวดที่เข้าร่วมกับผู้อื่น อาจนำเชื้อโรคเอดส์มาสู่เราได้" แต่การปฏิบัติของนักศึกษานในเรื่องดังกล่าว ยังไม่ค่อยดีนัก ซึ่งผู้ชายส่วนใหญ่รับบริการคั้นนมที่ร้าน และให้ช่างคั้นนมหนวดให้ด้วย ซึ่งเป็นความเคยชินที่เคยปฏิบัติกันมา ถ้าหากมีคานที่เข้าร่วมกันนั้นไม่ได้สัมผัสกับเลือดของผู้ป่วยเอดส์ โอกาสที่จะนำเชื้อเอดส์มาสู่บุคคลอื่น ก็น้อยมาก

การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษานด้านเพศสัมพันธ์อยู่ในระดับพอใช้ คือ ยังมีนักศึกษาบางคน "เปลี่ยนคู่นอน" "การเที่ยวโสเภณีหรือหญิงบริการ" ซึ่งการปฏิบัติในระดับนี้ ผู้วิจัยเห็นว่า อาจมีโอกาสนำเชื้อเอดส์มาสู่เราได้ ถ้าคู่นอนของนักศึกษาและหญิงโสเภณี

มีเชื้อเอชไอวี สอดคล้องกับงานวิจัยของมิลสไตน์ (Millstein, 1989) พบว่า พวกที่มีภาวะเสี่ยงสูง คือ รักร่วมเพศ การเสพยาเสพติดชนิดเข้าเส้นเลือดดำ บุคคลส่วนทางเพศ และสอดคล้องกับ สถิติจากกระทรวงสาธารณสุข (2534) ที่พบว่า ปัจจัยเสี่ยงต่อการติดเชื้อเอชไอวี ได้แก่ การสำล่อนทางเพศ การรักร่วมเพศ การเสพยาเสพติดชนิดฉีดเข้าเส้นเลือด และยังคงสอดคล้องกับ ผลงานวิจัยของ นันทา เศษรัตน์ และคณะ (2532) พบว่า หญิงรสเกย์จะเป็นผู้แพร่เชื้อเอชไอวีใน อนาคตอันใกล้นี้

การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย ของนักศึกษาชายที่มี ประสบการณ์ทางเพศอยู่ในระดับพอใช้ในข้อ "การให้ไวรัสเอดส์ (หญิงบริการ) วิชาใช้ถุงยาง อนามัย" ชี้ให้เห็นว่าในนักศึกษาบางส่วน มีการปฏิบัติเกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมี เพศสัมพันธ์ไม่ถูกต้องหรือไม่ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ อาจเนื่องมาจาก งานเรื่อง เพศสัมพันธ์เป็นเรื่องละเอียดอ่อน ของแต่ละบุคคลที่จะมีพฤติกรรมทางเพศที่ปลอดภัย (safe sex) จากข้อมูลทั่วไปพบว่า นักศึกษาชายไม่ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงรสเกย์ ร้อยละ 33.80 และใช้เป็นบางครั้ง ร้อยละ 21.20 เหตุผลที่ไม่ใช้เพราะว่า ไม่มีความสุข และไม่สะดวก ซึ่งการใช้ถุงยางอนามัยเป็นวิธีการป้องกันโรคเอดส์ที่ดีที่สุด ถ้าข้อข้างถูกต้องและไม่ผิดขาด คั้งนั้นการไม่ใช้ถุงยางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์กับหญิงรสเกย์จึงมีโอกาเสี่ยงต่อการติดเชื้อ เอชไอวี ถ้ารสเกย์ผู้นั้นติดเชื้อโรคเอดส์อยู่แล้ว

การปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ เกี่ยวกับการใช้ถุงยางอนามัยของนักศึกษาชายที่มี ประสบการณ์ทางเพศอยู่ในระดับไม่ค้ำในข้อ "ใช้ถุงยางอนามัยเมื่อมีเพศสัมพันธ์กับเพศตรงข้าม (ที่นำไวรัสเอดส์)" อาจเนื่องมาจากนักศึกษาคิดว่า การมีเพศสัมพันธ์กับผู้ที่นำไวรัสเอดส์ไม่จำเป็น ต้องใช้ถุงยางอนามัย เพราะไม่เสี่ยงต่อการติดเชื้อโรคเอดส์ แต่ถ้าคุณอนคิดเชื้อโรคเอดส์หรือ ตนเองติดเชื้อโรคเอดส์ อดยังไม่ปรากฏอาการก็มีโอกาสแพร่เชื้อได้เช่นเดียวกัน คั้งนั้นการ ป้องกันการติดเชื้อโรคเอดส์ คือ ใช้ถุงยางอนามัยทุกครั้ง เมื่อมีเพศสัมพันธ์ และไม่เปลี่ยนคู่นอน

ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย

1. จัดโครงการป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อป้องกันการติดเชื้โรคเอดส์ของนักศึกษา เพื่อส่งเสริมเพิ่มพูนความรู้ และทัศนคติที่ดีเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยการจัดกิจกรรมดังต่อไปนี้

1.1 จัดอบรมความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ให้แก่นักศึกษา เพื่อเป็นผู้นำต่อต้านโรคเอดส์ในวิทยาเขต เพื่อนำความรู้นั้นมาสอนเพื่อนนักศึกษาด้วยกัน โดยเน้นในข้อความรู้เกี่ยวกับโรคเอดส์ที่อยู่ในระดับต่ำกว่าเกณฑ์ขั้นต่ำ เช่นในเรื่องสาเหตุของโรคเอดส์ อาการของโรคเอดส์ และในเรื่องของการเสพยาเสพติด ทัศนคติที่ถูกต้องในเรื่องการติดต่อของโรคเอดส์ และการใช้ถุงยางอนามัย

1.2 เชิญวิทยากรจากหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโรคเอดส์มาบรรยาย เรื่องโรคเอดส์ให้กับนักศึกษา เช่น วิทยากรจากกองโรคเอดส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลทั่วไป

1.3 จัดรายการให้ความรู้เรื่องโรคเอดส์ตามสายเป็นระยะ ๆ สม่าเสนอให้นักศึกษาได้ฟัง เป็นประจำแล้วแต่ช่วงเวลาใดก็ตามที่สามารถจัดให้ได้ อย่างน้อยสัปดาห์ละ 1 ครั้ง

1.4 จัดนิทรรศการเรื่องโรคเอดส์ โดยเปิดโอกาสให้นักศึกษา และประชาชนผู้สนใจทั่วไปเข้าชม อาจจัดเป็นสัปดาห์ต่อต้านโรคเอดส์ เพื่อให้ความรู้แก่นักศึกษา และประชาชนในชุมชนนั้น ๆ

1.5 จัดหาหนังสือ นิตยสาร หรือวารสารทางการแพทย์ ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์เข้าห้องสมุด เพื่อให้นักศึกษาได้ติดตามข่าวสารและวิทยาการใหม่ ๆ

1.6 จัดชมรมต่อต้านโรคเอดส์ในสถานศึกษา โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ ทัศนคติและการปฏิบัติที่ถูกต้องในการป้องกันการติดเชื้โรคเอดส์

2. ในด้านทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับดีแล้วนั้น ควรได้มีการส่งเสริมและปลูกฝังทัศนคติเกี่ยวกับโรคเอดส์ให้ยิ่งขึ้น โดยเฉพาะทัศนคติในเรื่องการติดต่อของโรคเอดส์ เช่น "นักศึกษากลัวที่จะไปบริจาคโลหิตเพราะกลัวติดเชื้โรคเอดส์" "นักศึกษากลัวที่จะไปหาฟันกับทันตแพทย์เพราะกลัวติด เชื้อโรคเอดส์" ซึ่งเป็นทัศนคติที่ไม่ถูกต้องและทัศนคติในเรื่องการใช้

หญิงชางอนามัย เพื่อให้นักศึกษาจะได้มีทัศนคติที่ดียิ่งขึ้นในเรื่องดังกล่าวซึ่งจะส่งผลให้มีพฤติกรรมที่ถูกต้องในการป้องกันการศึกษา เชื้อโรค เอกส์ต่อไป

3. ในด้านการปฏิบัติเกี่ยวกับโรค เอกส์ของนักศึกษาซึ่งอยู่ในระดับดีแล้วนั้นยังมีนักศึกษาบางคนมีพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้อง โดยเฉพาะในเรื่องของการใช้หญิงชางอนามัย เมื่อมีเพศสัมพันธ์ ดังนั้นต้องมีการรณรงค์ในเรื่อง การใช้หญิงชางอนามัยในสถานศึกษา ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางดังต่อไปนี้

3.1 รณรงค์การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทุกรูปแบบในเรื่องของการใช้หญิงชางอนามัยให้กับนักศึกษา เช่น เชิญวิทยากรจากหลาย ๆ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องโรค เอกส์มาบรรยายเป็นประจำทุก 3 เดือน เช่น วิทยากรจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ฝ่ายเวชกรรมสังคม โรงพยาบาลทั่วไป กองโรค เอกส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข กองควบคุมกามโรคบางรัก สมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย ฝ่ายวางแผนครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข เป็นต้น โดยเชิญวิทยากรชายสำหรับนักศึกษาชาย และวิทยากรหญิงสำหรับนักศึกษาหญิง เพื่อให้นักศึกษาเกิดความรู้สึก เป็นกันเอง และกล้าซักถามปัญหาต่าง ๆ

3.2 แจกหญิงชางอนามัยฟรี และกระตุ้นให้นักศึกษาชายพกติดตัวตลอดเวลา เพื่อใช้ในยามที่ต้องการ

3.3 ในการปฐมนิเทศนักศึกษาใหม่ทุกปี ควรปฐมนิเทศการใช้หญิงชางอนามัยสำหรับนักศึกษาชาย โดยเชิญวิทยากรจากฝ่ายวางแผนครอบครัว กระทรวงสาธารณสุขสมาคมวางแผนครอบครัวแห่งประเทศไทย

3.4 บริการให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับเรื่องโรค เอกส์ และการใช้หญิงชางอนามัยเป็นรายบุคคลและรายกลุ่ม โดยแยกเป็นกลุ่ม เฉพาะนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง

3.5 ประชาสัมพันธ์ถึงแหล่งต่าง ๆ ที่ให้บริการให้คำปรึกษาเกี่ยวกับโรค เอกส์ เช่น กองโรค เอกส์ กรมควบคุมโรคติดต่อ กระทรวงสาธารณสุข โทร. 2826620-3 Fax: 2828351 หรือ ตู้ ป.ณ. 228 ปทจ. ราชดำเนิน กรุงเทพฯ 10200 เป็นต้น และสถานที่ให้บริการตรวจรักษาโรค เอกส์ เช่น โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โรงพยาบาลรามธิบดี โรงพยาบาลศิริราช โรงพยาบาลราชวิถี โรงพยาบาลบาราศณราตุร โรงพยาบาลศูนย์ของรัฐทุกแห่ง โรงพยาบาล

ท้าวเบของรัฐทุกแห่ง เป็นต้น

4. กระทรวงศึกษาธิการกับกระทรวงสาธารณสุข ควรร่วมมือประสานงานกันในการดำเนินการป้องกันโรคเอดส์ในสถานศึกษา โดยการบรรจุเรื่องโรคเอดส์ลงในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และให้ครูซึ่งผ่านการอบรมเรื่องโรคเอดส์มาแล้ว เป็นผู้สอนในชั้นเรียน

5. จัดอบรมครูเกี่ยวกับเรื่องโรคเอดส์ เพื่อให้ครูทุกคนเกิดความตระหนักถึงภัยของโรคเอดส์ จะให้เห็นความสำคัญและรีบดำเนินการให้ความรู้แก่นักศึกษา และ เผยแพร่ความรู้ให้แก่ผู้ปกครอง โดยผ่านสมาคมครูผู้ปกครอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง ความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ในสถาบันการศึกษาอื่น ๆ

2. ควรศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ โดยใช้แบบทดสอบสำหรับคำนวณความรู้ ส่วนด้านทัศนคติ และการปฏิบัติ นอกจากนี้จะใช้แบบสอบถามแล้ว ควรมีการสังเกต และสัมภาษณ์ ประกอบด้วย เพื่อให้ได้ผลการวิจัยที่ถูกต้องแน่นอนมากขึ้น

3. ควรศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาชาย ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง

4. ควรศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ระดับปริญญาตรี ในสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล

5. ควรศึกษาความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของ เยาวชน